

МЕТОДИКА ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З ПОЄДНАННЯМ АРТ-ТЕРАПІЇ ТА РОЗВИТКУ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

Ангеліна РИЛЬНИК

*здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
іноземно-філологічного факультету,
Державного вищого навчального закладу
«Рівненський державний гуманітарний університет»*

Науковий керівник:

Ірина ВЕТРОВА

*доцент, кандидат педагогічних наук, професор кафедри практики
англійської мови та методики викладання
Державного вищого навчального закладу
«Рівненський державний гуманітарний університет»*

Умови військового стану зумовлюють необхідність перегляду підходів до планування уроків англійської мови, оскільки навчальна діяльність відбувається в контексті підвищеного психоемоційного навантаження учнів. Як доводить Б. Перрі, травматичний досвід активізує реакції виживання, що обмежує когнітивні ресурси, необхідні для навчання [5, с. 23]. Це вимагає інтеграції в освітній процес елементів, спрямованих на стабілізацію емоційного стану.

У цьому контексті доцільним є поєднання розвитку емоційного інтелекту та використання арт-терапевтичних практик. Згідно з моделлю Дж. Меєра і П. Саловея, емоційний інтелект включає здатність розпізнавати, розуміти та регулювати емоції [2, с. 189]. Включення відповідних вправ у структуру уроку сприяє не лише психологічній підтримці учнів, а й підвищенню ефективності засвоєння мовного матеріалу, що узгоджується з положенням Д. Гоулмана про вплив емоцій на когнітивні процеси [7, с. 80]

Методично така інтеграція реалізується через трансформацію класичної структури уроку. Відповідно до моделі ESA (Engage–Study–Activate), запропонованої Дж. Хармером, етап залучення має емоційний компонент [8, с. 52]. У межах власного підходу пропонується наповнювати цей етап арт-терапевтичними техніками (візуалізація емоцій, асоціативне малювання), що дозволяє знизити тривожність і підготувати учнів до подальшої мовленнєвої діяльності.

Етап вивчення (Study) доцільно будувати з урахуванням принципу емоційної значущості матеріалу. Як зазначають А. Малей і А. Дафф, використання творчих завдань (зокрема драматизації) активізує мовлення через особистісне залучення учнів [9, с. 6]. Це дозволяє інтегрувати мовні структури у контекст емоційного досвіду.

На етапі активізації (Activate) ефективними є завдання, що поєднують комунікацію та самовираження (наприклад, опис власних переживань через створені зображення або рольові ситуації). Такий підхід узгоджується з положенням К. Малчіоді про те, що художня діяльність виступає безпечним каналом вираження складних емоцій [4, с. 18].

Окремої уваги потребує створення психологічно безпечного середовища. За визначенням Е. Едмондсон, психологічна безпека передбачає відсутність страху перед помилкою та підтримку з боку групи [3, с. 354]. У власному баченні це реалізується через регулярні ритуали початку уроку, передбачуваність структури та позитивне підкріплення мовленнєвих спроб.

Додатково доцільно інтегрувати короткі практики саморегуляції (дихальні вправи, вербалізація стану), що відповідає підходу *trauma-informed education*, описаному Т. Брунзелл та співавторами [1, с. 88]. Це дозволяє підтримувати працездатність учнів протягом уроку.

Отже, запропонована методика передбачає не механічне додавання арт-терапевтичних елементів, а цілісну перебудову логіки уроку з урахуванням психоемоційних потреб учнів. Її ефективність полягає у поєднанні мовленнєвої практики з емоційною підтримкою, що є критично важливим в умовах військового стану. Перспективним напрямом подальших досліджень є емпірична перевірка впливу таких уроків на рівень тривожності та мовної компетентності учнів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Брунзелл Т., Ворепс Л., Стоукс Х.. Teaching with strengths in trauma-affected students: A new approach. *Teaching and Teacher Education*. 2015. № 46. С. 85–96.
2. Маєр Дж. Д., Саловой П.. Emotional intelligence. *Imagination, Cognition and Personality*. 1990. № 9(3). С. 185–211.
3. Едмондсон Е.. Psychological safety and learning behavior in work teams. *Administrative Science Quarterly*. 1999. № 44(2). С. 350–383.
4. Малчіоді К.. *Handbook of art therapy*. New York : Guilford Press, 2012. 496 с.
5. Пеппі Б. Д.. Fear and learning: Trauma-related factors in the adult education process. *New Directions for Adult and Continuing Education*. 2006. № 110. С. 21–27.
6. Гоулман Д.. *Emotional intelligence*. New York : Bantam Books, 1995. 352 с.

7. Гармер Дж.. *How to teach English*. Harlow : Pearson Longman, 2007. 288 с.
8. Мейлі А., Дафф А.. *Drama techniques: A resource book of communication activities for language teachers*. Cambridge : Cambridge University Press, 2005. 252 с.